

Trojí síla

Esoterní hodina, Bern, 16. prosince 1912

Dosud v žádné době nebyl boj proti okultním snahám tak silný jako v současnosti. Sice se proti němu již bojovalo ohněm a krví, nikdy však nebyl ten boj tak prudký jako dnes. Sestry a bratři mohou lecčímš přispět k oslabení tohoto boje, který je rozdmýcháván jenom závistí. Můžete toho učinit mnoho, nebudete-li o mně hovořit jako o vůdci, jak se to často při každé příležitosti děje. Ve svém srdci můžete sice mít jistotu a vědět, jak si stojíte, navenek však o této věci nemáte mluvit.

V lidském životě můžeme pozorovat jistou periodicitu, tak jako lze vnímat periodicitu ve vnějším světě. Máme zde [například] ve svém životě nějakou skutečnost, nějakou událost. Tato událost se stane minulostí. Pak uplyne nějaký čas, načež se tato událost opakuje.

Tak jak máme před sebou toto schéma, vidíme, že kruhy jsou pokaždé [o něco] větší. V běžném lidském životě můžeme pozorovat, že se člověk snaží odvyknout si od své ctižádosti a ješitnosti a rovněž od pohodlnosti a nedbalosti. V běžném životě může dosáhnout jistého vítězství nad těmito chybami a postoupit pak ve svém životě dále. Potom najednou, jestliže nějaký čas procházíme esoterním vývojem, stojí tyto chyby znovu před námi, jak můžeme vidět ze schématu, v mnohem větší míře než poprvé. Můžeme se pak znovu snažit přemoci svou ješitnost, ctižádost atd., než před nás znovu předstoupí v ještě silnější míře. Můžeme se však také zastavit a nepřemáhat, a tehdy vneseme tuto ješitnost atd. do svého esoterního života jako jed. Abychom tyto chyby přemohli, bude nám dobrou pomůckou trojí síla:

Když ráno vstaneme, když naše Já a astrální tělo opět vklouznou do éterného a fyzického těla, vzniká vědomí na základě šoku, který nastává právě při tomto vklouznutí. Bez éterného a fyzického těla by vědomí v tomto světě neexistovalo. Tyto dvě části, které potřebujeme k tomu, abychom měli vědomí, nám ovšem nepatří; zdědili jsme je prostřednictvím rodičů. Při probouzení nám tak může přijít také myšlenka, že tyto části, které jsme dostali jen jako svobodný dar, by nám jednou také mohly být vzaty. A pak můžeme porozumět slovům, která ráno vždy vyslovovali mudrci: „Děkuji Ti, Bože, za to, že mi umožňuješ znovu se probudit“ atd. Tím, co nám umožňuje vnořit se ráno opět do fyzického těla, je Bůh Otec. A abychom mohli s vděčností pociťovat toto vnoření se do fyzického těla, k tomu máme sílu, když vyslovujeme slova: Ono mě tká. V těchto slovech máme velmi silnou mantru. A při slovech Ono mě tká nás musí prostoupit velký pocit vděčnosti. Máme v nich pramen velké síly, pokaždé když je vyslovíme. Nemá je však vyslovovat ten, kdo v sobě při tom nedokáže navodit pocit velké vděčnosti. Každé ráno, když se probudíme, bude naší první myšlenkou děkovná modlitba k Bohu Otci, jenž nám umožňuje navrátit se do tohoto fyzického těla.

Máme však ještě něco dalšího. Když má člověk jeden svůj život za sebou, s něčím se v duchovním světě setká. V předkřesťanské době se setkal s něčím jiným než v době křesťanské. Změnilo se to. Vědomí vzniká tím, že člověk při vklouznutí do fyzického těla prožije šok a tím procitne vědomí. Po smrti fyzické tělo nemáme, ovšem Já dnes [bez něj] ještě vědomí nemá. Avšak tím, co lidskému Já zachová vědomí, je síla Syna, s nímž se můžeme setkat po smrti ve spirituálním světě. A také zde máme jednu silnou mantru. Ta zní: Ono mě působí. Měli bychom to vyslovovat s pokorou a úctou a získat tak zachování vědomí mezi smrtí a novým životem.

Pak ale musí přijít i to, že přejdeme do duchovních světů, že znovu procitneme skrze Ducha svátého, který nás převádí

[přes práh]. A tady máme mantru: *Ono mě myslí*. Ta musí být vyslovována s hlubokou zbožností. A tak máme naději, lásku a víru. V člověku pak процitne trojí láska: láska k pravdě, láska k životu a láska k tvoření.

S láskou k pravdě se setkáváme častěji. S láskou k životu již o něco méně. Láska k životu uvede každého do náležitého vztahu k druhému člověku. Neboť jak může člověk správně milovat život, aniž by miloval druhého člověka? Avšak milovat život neznamená někomu se z vášně ve všem podvolovat. Neboť není láskou k životu, jestliže člověk z dobromyslnosti trpí veškeré bezpráví; člověk se nemusí z lásky ve všem podvolovat.

Třetí lásku lze pak najít velmi obtížně, lásku k tvoření. Máme milovat všechno tvoření, všechno vytváření. A jak se člověk přesto obrací proti všemu tvořivému! Inu, pokud například někomu připadá zbytečné, aby se vytvářely takové prostory jako tyto, které nás teď obklopují, tak se obrací proti tvořivé lásce.

Co je to, co nám brání v lásce k pravdě? Je to ješitnost. A kdo by ještě mohl být ješitný, pěstuje-li lásku k pravdě! Stále více musíme pěstovat lásku k pravdě. - Skrze lásku k životu v sobě rozvíjíme soucit, soucítění s veškerým životem. A díky této lásce taje egoismus. Kdo má pravou lásku k veškerému životu, ten nemůže setrávat v egoismu. - Láska k tvoření, k tvořivosti odstraňuje veškerou nedbalost, veškerou pohodlnost.

A tak můžeme říci: Miluji pravdu, miluji život, miluji tvořivost. Můžeme říci: Miluji pravdu skrze Otce, který ve mně tká. Miluji vše živé skrze Syna, který ve mně působí. Miluji vše tvořivé, jež ve mně myslí skrze Ducha svátého. Anebo můžeme říci: V Bohu Otci jsme se zrodili, v Kristu umíráme, skrze Ducha svátého znovu povstaneme. *Ex Deo nascimur. In Christo morimur. Per Spiritum Sanctum reviviscimus*. Skrze Ducha Otce jsme se narodili do tohoto fyzického těla, skrze Syna umíráme a Duch svátý nám dává jistotu vzkříšení.

A tak bychom nyní vyslovili slova, jež nám byla dána z

Pravdy: V duchu spočíval zárodek mého těla ...

Rudolf Steiner

GA /II